

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**

Föld Barátai Magyarország

**HUMUSZ
szövetség**

Mi történik a hulladékkal? Miért problémás a hulladékégetés?

A lakossági hulladék

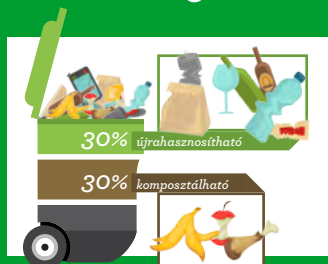
Egy átlag magyar lakos naponta 1 kg hulladékot termel, azaz Magyarországon évente 2 Gellért-hegynyi, 15 milliárd tonna hulladék keletkezik.

Ennek akár 60%-a megelőzhető lenne, mert a lakossági hulladék kb. 30%-a szerves hulladék, ami komposztálható (kiskert, balkonláda, komposztálókeret), kb. 30%-a szelektálható, anyagában újrahasznosítható értékes nyersanyag: műanyag, papír, fém, üveg stb.

Magyarország hulladéktermelése

15 millió tonna

Mi történik a lakossági hulladékkal?

A hulladékégetőkben – Magyarországon is – többnyire lakossági hulladékot égetnek.

A kidobott magyar lakossági (kommunális) hulladék 55-60%-a lerakókra kerül (a teljes hulladék 67%-a), csak 20-25%-át szelektáljuk, azaz anyagában hasznosítják (a teljes hulladék kb. 17%-át), a maradék égetésre kerül. Ráadásul 81 ezer tonna lakossági hulladékot Szlovéniából és 38 ezer tonnát Olaszországból importáltunk egy évben égetésre.

A műanyag hulladék 30%-át anyagában újrahasznosítják, 25% -át égetik, 45% lerakásra kerül.

Európában a lerakott vagy elégetett hulladék 90%-át újra lehetett volna használni, anyagában hasznosítani vagy komposztálni.

A lakossági hulladék sorsa

20-25%
újra-
hasznosul

55-60%
szemét-
lerakókra
kerül

20-25%-t elégetik

Mit jelent a hulladékégetés?

Hulladékégető mű (égetőmű):

a hulladékokat, hulladékgázok égető létesítmény; az égetéskor keletkező hőt hasznosítják, vagy nem hasznosítják. Beletartoznak a hulladék oxidációjával történő égetés és az egyéb termikus kezelési eljárások: pirolízis, elgázosítást vagy plazmaeljárások, ha a kezelés során keletkező anyagokat azt követően elégetik.

Az égetés során a hulladék szervesanyag-összetevői a levegő oxigénjével reagálva gázokká és vízgőzzé alakulnak; füstgázként távoznak a rendszerből.

Az éghetetlen szervesetlen anyag kb. 20-50%-a salak, illetve ált. veszélyes hulladéknak minősülő pernye alakjában marad vissza, melyek szintén lerakásra kerülnek. 15-20 GJ/h hőteljesítmény felett célszerű a füstgázok hőtartalmát hasznosítani: villamos energiát állítanak elő vagy bekapcsolják a távhő rendszerébe.

A kommunális hulladékégetőkben min. 850 °C-on kell, hogy a hulladék elégjen (dioxinok ezen a hőmérsékleten bomlanak el), ezért sok esetben szükséges kiegészítő üzemanyag a megfelelő hőmérséklet elérése érdekében.

Hulladékégetés

Tények és tévhit

Építjük és fenntartjuk nagyon drága a többi hulladékkezelési megoldáshoz képest, és alig teremtenek munkahelyeket – szemben az újrafeldolgozó iparral.

Átlagosan 28-szor több mérgező, rákkeltő dioxint, 2,5-szer több szén-dioxidot, háromszor annyi nitrogén-oxidokat bocsát ki, mint egy ugyanannyi energiát előállító széntüzelésű erőmű. A legtöbb energia – az inkább anyagában újrahasznosítandó – kőolajszármazék műanyagok elégetésével nyerhető, miközben az égetésükkel a légkörbe jutó káros anyagok hatékony szűrésére még az égetők legmodernebb füstgáztisztító berendezései sem képesek.

Az égetés után megmaradó 20-25% salakanyag összetétele bizonytalan, követhetetlen, az égetés eredményeképpen a nem veszélyesből veszélyes hulladék válik, amely utána szintén lerakásra kerül.

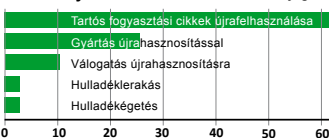
A lakossági hulladék mennyisége az utóbbi években csökkent, melyet csak tovább fog csökkenteni a szelektív gyűjtés és környezettudatos viselkedésminták térnyerése. Ezért nem fenntartható a hulladéktermelést ösztönző égetés. A hulladékégetők emberierőforrás-igénye töredéke az újrafeldolgozó és újrahasználati szektor által felszívható munkaerőnek. 10 ezer tonna hulladékra nézve az újrafeldolgozó ipar huszonötszörös, az újrahasználati szektor több százszoros munkahelyet képes teremteni a hulladékégetéshez képest.

Az égetőkből származó energia elenyésző, mert annak nagyját az égetőmű üzemeltetésére kell fordítani. A rossz hatásokkal égő települési vegyes hulladék égetéséhez pót-tüzelőanyagra van szükség. Az égetésből származó energia így eltorpúl az újrafeldolgozással, újrahasználattal és megelőzéssel összetevve.

A hulladékégetés ellentétben áll a körforgásos gazdaság ránk is vonatkozó elvével és megnehezíti az újrahasznosításra és újrahasználatra való előkészítésre vonatkozó uniós célszámok teljesítését. Ez komoly bírságokhoz és a hulladékgazdálkodás mélyülő problémájához fog vezetni.

A hulladékégetés 30-50 évre zsákutcába viszi a települési önkormányzatokat. Az égetőművek jelentős beruházási és működtetési költségeinek megtérülési ideje rendkívül hosszú, ezért az önkormányzatok nem fognak tudni más, korszerűbb hulladékkezelési módszerekre áttérni.

Munkahelyteremtés: Állás / 10.000 tonna anyag

A szabályozás hiányosságai

A Hulladék Keretirányelv, a Hulladéktörvény és Országos az Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020 egyértelműen a megelőzést és anyagában hasznosítást helyezi előtérbe az égetéssel, lerakással szemben, égetni a Hulladéktörvény alapján csak az anyagában nem hasznosítható hulladékot lehetne.

Azonban az utóbbi években frissített stratégiák a hulladékégetés fokozását és annak társadalmi elfogadottságának növelését célozzák. Hulladékos jogszabály-módosítás például magasabb járulékkal sújtja a hulladékfeldolgozók működését, míg a hulladékégetőkből származó salak „nem veszélyes” része lerakási járuléktól mentessé válik. Az Országos Gyűjtési és Hasznosítási Tervben (2016) a tüzelőanyagot eredményező műanyag utóválogatását magasabb összeggel támogatja az állam, mint a műanyag anyagában történő hasznosítását.

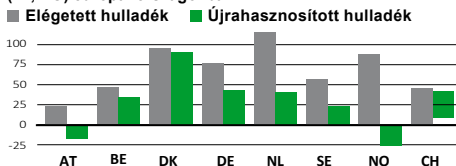
Ha az – akár szelektált - hulladékot a kezelők le-
darálják, akkor a hulladék hasznosítható papír és
műanyag része is „elveszíti szelektív jellegét”, és
a szabályok szerint tüzelőanyag lehet belőle, tehát
égethető. A Hulladékégetési Stratégia további erősíti
a hulladékégetés fokozására irányuló szándékot.

Egyre távolabb kerül Magyarország a hulladék-gazdálkodás rendezésétől

Az Európai Bizottság 2014-ben kiadott, körforgásos gazdaságot – magyarul maximális újrahasznosítást – célzó „zéró hulladék” programja szerint 2030-ra a szemételepeken legfeljebb a hulladék semmilyen más módon nem hasznosítható 10 százaléka helyezhető majd el. Ezzel együtt a települési hulladék újrahasználati és újrafeldolgozási szintjét 65 százalékra kell emelni.

A lerakási díj vagy betiltása önmagában nem a megelőzés, hanem az égetés felé tereli a hulladékkezelést: az égetőkbe utóbbi 10 évben folyamatosan növekedő arányú hulladék kerül. Azon országokban, ahol magas a hulladékégetés aránya, a legmagasabb az egy főre jutó települési szilárd hulladék mennyisége.

Százalékos különbség az elégetett hulladék / újrahasznosított hulladék között a lerakási moratórium előtt és után (AT, NO) európai országokban

Hazai égetős tervek

A kormány 50 Mrd Ft uniós közpénzből tervezi a Dél-Pesti Fővárosi Hulladékhasznosító Mű II. ütemét. Problémás lenne egy Kerepesi égetőtű is, melyet korábban kiemelt projektként terveztek, jelenleg (2016 ősz) a terv függőben van.

Megépülésük esetén évtizedeken át veszélyeztetnék az érintett agglomerációban élő lakosság egészségét és környezetét, és amennyiben kiemelt jellegűek, a helyi érintett lakosoknak nehezebb lehet népszavazást kezdeményeznie a kérdésben. Eközben az ország egyetlen kommunális égetője, a rákospalotai sem használja ki kapacitásait.

Megoldások

A HUMUSZ Szövetség, a Greenpeace és a Magyar Természetvédők Szövetsége olyan hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását támogatja, amely a csővégi megoldások helyett a hulladékos hierarchia felsőbb szintjeit fejleszti. A zöld szervezetek szorgalmazzák a hazai döntéshozóknál, hogy

- készüljenek el a hulladékgazdálkodási tervekbe integrált területi hulladék megelőzési programok és azok valósuljanak is meg.
- A hulladékégetők jelenleg tervezett térnyerése és azok kormányzati támogatása helyett a döntéshozók koncentráljanak a szelektív gyűjtés mennyiség - és minőségbeli fejlesztésére.
- dolgozzanak ki újrahasználatot népszerűsítő rendszereket pl. újrahasználati központok, betétdíj, valamint
- a hulladékcsökkentést támogató szemléletformálási programokat.

További infók és mit tehetek én?

hulladekegetes.hu

tartalmazza a zöld szervezetek állásfoglalását is.

http://zoldcivil.hu/wp-content/uploads/2016/05/OT_2016_allasfoglalas_hulladekegetok.pdf

http://valaszuton.hu/_kiad/egetoskiadvany.pdf

Használj kevesebb anyagot, tárgyat, erőforrást!
A kicsi szép!

Csökkents!

Gondold újra!

Nincs jobb megoldás az adott problémára
ami kevésbé terheli a környezetet?

Nem kell elfogadni azt, amivel nem értünk egyet
(például szórólappal vagy nejlonzacskóval)!

Útasítsd vissza!

Szelektálj és hasznosíts!

Használj újrahasznosított alapanyagot, illetve gondold végig,
ha készítesz valamit: mi lesz vele, amikor hulladékká válik?

Lehetne a feleslegessé vált terméket másra is használni?
Például részeit felhasználni vagy más funkciót adni neki?

Használd újra!

Javít(ta)sd meg!

Ha érdemes valamit megjavítani, vagy megjavíttatni, hosszabbítsd meg
ezzel a termék élettartamát! <http://javitomuhelyek.humusz.hu>

http://hulladek.eu/sites/default/files/content/promotionals/oktatoanyag_ingyenes.pdf

**Friends of
the Earth
Europe**